

Jelentés

Elkészült az Országos Közoktatási Intézet kétéves jelentése a magyar oktatásügyről. Immár harmadszor jelenik meg a közoktatásban lezajló folyamatok átfogó feldolgozása bőséges adatokkal, elemző tanulmányokkal. Az olvasó áttekintést kap az eltelt évtizedről.

Bábtörténet

Büky Béla neve összefonódik a legújabb kori hazai bábjáték történetével. Bábjai-ból, színpad- és árnyjátékterveiből, munkásságának, életművének egészét reprezentáló dokumentumokból nyílt kiállítás a budapesti Marczibányi téri Művelődési Házban.

Apró-cseprő gyerekekről

Az új technológiát alkalmazza egy hagyományos műfaj. A rádió gyermekosztálya emlékezetes pedagógiai műsorainak anyagából multimédiás CD-ROM készült – a Mosolygyár kiadásában. A gyereknevelés mindennapjairól szóló szakértői nyilatkozatokat gyerekrajzok, gyerektörténetek kísérik, továbbá *Ranschburg Jenő* népszerű gyermekversei, illetve *Békés Pál* „Báldor”-ja. Szórakozásnak, tanulásnak is elsőrendűen alkalmas dokumentum!

Új Csányi-könyv!

A népszerű etológusnak az „Emberi természet” című korszakos Helikon-kötete után most tanulmányait adta közre a Typotex Kiadó „Van ott valaki?” címmel.

Gyermek-pszichodráma

Az Osiris elegáns és népszerű tankönyveinek sorozatában jelent meg *Kandy*

Hanna kötete a gyermek-pszichodráma tapasztalatairól. A könyv érdeklődésre tart számot, hiszen a sikerekben gazdag drámapedagógia – minden fenntartása ellenére – közel járt ehhez a territóriumhoz, bár mindig igyekezett magát távol tartani.

Klasszikus örökségünkből

Ezen a címen adta ki *N. Horváth Margit* és *Szilágyi Ilona* segédkönyvét a debreceni Pedellus Könyvkiadó. A kötet az antikvitás jeleseit szemelvényezi, hozzárendelve e hagyomány gazdag, több évszázadon átívelő utókorának dokumentumait is, egészen napjainkig. A szerkesztők tanítási tervezetet is készítettek a gazdag és olvasható könyv mellé, a magyar irodalom, történelem, nemkülönben a latin nyelv tanításához is jól alkalmazható kiegészítő és információs segédanyagként.

Jankovics Marcell

„Nyolc tanulmány” címen adta közre új kötetét a jeles rajzfilmrendező-grafikus-antropológus-kultúrpolitikus. Kiadója eddigi népszerű kiadványainak (például a „Jelképtár”) gondozója, a Csokonai Kiadó.

Dia

A fővárosi Örökmozgó Filmszínház érdekes hagyományt újított fel. Diafilmekből, egy letűnt korszak „audiovizuális kultúrájából” rendezett bemutatót, a jeles gyűjtő, *Bíró Ferenc* archívumából.

Közép-európai örökségünkből

A téli lemezvásár sikerdarabja a kitűnő népdalénekes, a mai Szlovákiából átszár-mazott *Szvorák Katalin* új lemeze (CD-je),

melyen a Monarchia zenekar kíséretében a téli napfordulóhoz, a karácsonyhoz kötődő dalokat adja elő, gazdagon illusztrálva egy-egy (olykor egészen közismert) dal közép-európai vándorútját, közös (!) tiszta forrásvidékét. A közép-európai kulturális együttélés és megbékélés egyik legjelesebb szolgálattevője ő, a dalok szerbül, magyarul, szlovákul, cigányul, horvátul, lengyelül, csehül, németül, latinul csendülnek fel. Címe: ‚Örvendezzünk!’

Esélyek

A Napvilág Kiadó adta közre azt a tanulmánykötetet, mely ‚Egyéni esélyek, iskolai esélyek, társadalmi esélyek – Magyarország közoktatása a változó világban’ címmel ad közre tanulmányokat. A szerzők: *Borbola István, Gaszó Ferenc, Jánosi György, Kovács László, Loránd Ferenc és Mihály Ottó.*

Hegedüs T. András

A korán meghalt pszichológus-iskolakutató nevét vette fel a szolnoki Roma Esély Szakiskola. Köztudott, hogy a jeles szerző kutatói munkásságában fontos szerepet töltött be a cigány gyerekek iskolázásának, sorsának javítása.

Jogszabályok

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet úgynevezett ‚kapcsoskönyvben’ adta ki a hatályos közoktatási jogszabályokat.

Rátz tanár úr díj

A Graphisoft R&D Rt., az Ericsson Magyarország Kft., valamint a Richter Gedeon Rt. képviselői közös alapítványt hoztak létre a Magyar Természettudományos Oktatásért. Az alapítvány kuratóriuma évente ítéli oda a Rátz tanár úr díjat összesen

mintegy 6 millió forint értékben. Az Alapítvány jövőbeli díjazottjai azok a középiskolai tanárok, akik az alapítók tevékenységi köréhez szorosan kapcsolódó magyarországi matematika-, fizika-, kémiaoktatásban kimagasló szerepet töltenek be e tantárgyak népszerűsítésében és a tehetséggondozásban.

A Magyar Természettudományos Oktatásért Alapítvány célja, hogy a Rátz tanár úr díjjal tisztelettel adozzon azon pedagógusok előtt, akik áldozatos szakmai munkájuk révén kiemelkedő eredménnyel képezik a jövő tehetségeit. Az alapítványt tevő három nagyvállalat életmű-díjjal kíván hozzájárulni a magyarországi természettudományos oktatásban végzett tanári munka rangjának, erkölcsi és anyagi megbecsülésének növeléséhez. Az egyenként 1 millió forint összegű Rátz tanár úr díjat az Alapítvány kuratóriuma 2001 második félévétől kezdve évente ítéli oda 2 matematika-, 2 fizika- és 2 kémiatanárnak. (Forrás: *Origo.hu*)

Továbbtanulás évkönyv 2001

A felsőoktatási felvétellel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, változásokat és néhány jövőre induló új szakot is megismerhetnek az érdeklődők a ‚Továbbtanulás évkönyv 20016’ címmel megjelent kiadványból.

A Továbbtanulás Kiadó Kft. gondozásában napvilágot látott tájékoztatóban a diákok az elmúlt három év felvételi ponthatárait eddig egyedülálló módon a képzés szakiránya szerinti bontásban találhatják meg. A kiadvány nem helyettesíti a hivatalos tájékoztatót, célja a pályázók részére érthetővé tenni a jelentkezéssel és felvétellel kapcsolatos teendőket. A könyv részletesen ismerteti például, hogy érdemes-e reklamálni a felvételin, és az milyen eredménnyel járhat. Az olvasónak lehetősége nyílik a felvételi ponthatárok mellett a jelentkezési arányok összevetésére is. A kiadványt az intézmények veze-

tóivel, hallgatókkal, felvételizőkkel készült interjúk teszik színessé.

(Forrás: *Origo.hu*)

Orbis Pictus

Az elmúlt kétszáz év tanórai szemléltető eszközeiből nyílt 'Orbis Pictus – szemléltetés az iskolában' címmel kiállítás Budapesten, az Országos Pedagógiai Könyvtárban és Múzeumban.

A tárlaton látható többek között az a „biztosegyensúlyú baba”, amellyel a jezsuita professzorok a súlypont elhelyezkedésének törvényszerűségeit bizonyították. A világegyetem működésének elveit mutatja be a tellurium, vagyis az évszakok, a nap hosszának változását, a nap- és holdfogyatkozások bekövetkezését szemléltető csillagászati készülék, de a kiállított tárgyak közül nem hiányzik a „széplátó” a kaleidoszkóp, a mozgókép ősenek tartott „forgó csodahenger” sem.

(Forrás: *Origo.hu*)

Oktatási jogok biztosa – egy év alatt 555 beadvány

Az Oktatási Jogok Biztosának Hivatala hétfőn és kedden Kaposváron szakmai fórumokon tájékozódott arról, milyen ismereteik vannak az itt dolgozó pedagógusoknak a hivatalról, illetve milyen jellegű, a hivatal hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében várnak segítséget tőlük a tanárok, a szülők és nem utolsósorban a diákok. *Aáry Tamás Lajos*, a hivatal vezetője sajtótájékoztatón ismertette a tapasztalatokat.

Az elmúlt egy évben pontosan 555 beadvány érkezett az Oktatási Jogok Biztosának Hivatalához – közölte a hivatal vezetője. Kifejtette: a panaszok kétharmada a közoktatást érintette, egynegyede a felsőoktatással, 2 százaléka a szakképzéssel, ugyanennyi a továbbképzésekkel, 6 százaléka a magániskolákkal volt kapcsolatos. Rámutatott: az esetek egy részében olyan

problémával fordultak a hivatalhoz, amelyek a hatáskörökkel, besorolással kapcsolatosak, s mivel munkaügyi kérdések, nem a hivatalra tartoznak.

(Forrás: *Origo.hu*)

Légy észnél! – drogmegelőzési kiadvány

Az immár második alkalommal megjelenő éves magazinban a szerkesztők felhívják a fiatalok figyelmét a különböző kábítószeres hatásokra és veszélyeire, valamint – a drogok alternatívájaként – bemutatnak több olyan módszert és sporttevékenységet, melyek segítségével a kábítószerkéhez hasonló testi, lelki öröm és frissesség érhető el egészségkárosodás nélkül.

(Forrás: *Origo.hu*)

Idegennyelv-oktatás Magyarországon

A nyelvoktatás hatékonysága elsősorban módszertani problémák miatt csak lassan javul Magyarországon, a korszerű kommunikatív nyelvtanulás nem honosodott meg az iskolákban – derül ki a 'Jelentés a magyar közoktatásról 2000' címmel napvilágot látott kiadványból.

Az elemzés szerint a tanulóbarát, a nyelvi környezetet sokféle eszközzel megteremtő, nem nyelvkönyvet, hanem nyelvet tanító megközelítés idegen a tanároknak, valószínűleg azért, mert a tanárképzésben elsősorban a filológiai, szaktudományos megközelítés érvényesül. A jelentés rámutat: a szaktárca várhatóan 2000-ben kiadandó idegennyelv-oktatási koncepciója, az új nyelvpolitikai irányelv kialakítása nem ígérkezik könnyű feladatnak. Ezt az elemzés az erős szakmai megosztottsággal magyarázza, azzal, hogy szinte egyetlen nyelvpolitikai kérdésben sincs társadalmi, szakmai konszenzus. Kivételként a szabad nyelvválasztás megőrzését említi.